

вищевикладеного це твердження видається дещо неточним та суперечливим. Погіршення психічного стану хворої особи, що призвело до підвищення ступеня її суспільної небезпеки, вимагає не лише більш інтенсивного застосування лікувально-реабілітаційних заходів, а й, у першу чергу, корекції режиму утримання, тобто, введення суворіших заходів безпеки. Приміром, раніше за таких обставин особу, яка перебувала на примусовому стаціонарному лікуванні, переводили до психіатричного закладу з посиленими умовами утримання, що відповідало потребам її наявного психосоматичного стану та рівню її суспільної небезпеки. Зазначене ж нововведення передбачає залишати хворого на примусовому лікуванні у тому ж психіатричному закладі (наприклад, з посиленням наглядом), де він і перебуває, навіть при значній зміні ступеня його суспільної небезпеки у бік збільшення. А отже, як вбачається, з метою нейтралізації підвищеного рівня суспільної небезпеки, медичний персонал зобов'язаний реагувати або шляхом створення необхідних умов для більш суворого утримання особи (тоді це фактично і є зміна примусового заходу медичного характеру. – І.Ж.), або шляхом застосування психофармакологічних засобів, що наділені потужною нейролептичною дією, направленою на зниження підвищеної збудливості та агресивності. Однак навряд чи такий захід сприятиме загальному оздоровленню пацієнта, скоріше навпаки, погіршенню його стану здоров'я. Більш того, перебування такої небезпечної особи серед загального контингенту лікарні справляє, на наш погляд, негативний вплив на пацієнтів, а отже, знижує ефективність їх лікувально-реабілітаційного процесу (окрім як максимальної ізоляції хворого, що знову ж таки, думається, не є оптимальним рішенням).

Викладене переконує нас у передчасності закріплення у зазначеній Постанові заборони зміни примусового заходу медичного характеру на більш суворий у зв'язку з погіршенням психічного стану здоров'я особи. А тому ми пропонуємо виключити це положення з Постанови як таке, що суперечить основним правилам та вимогам лікувально-реабілітаційного процесу хворих.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАХОДІВ ПРОТИДІЇ ВИКОРИСТАННЮ КОШТІВ, ОТРИМАНИХ ВІД НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Зима Леонід Миколайович, кандидат економічних наук

Зловживання наркотиками та їх незаконний обіг мають для всіх держав світу згубні наслідки, адже торкаються вони усіх сторін суспільства, незалежно від рівня їх розвитку. Не є виключенням і Україна, для якої стало характерним зростання масштабів зловживання наркотичними засобами та психотропними речовинами (далі – наркотики), що пов'язано зі швидкими змінами соціально-економічних умов, а також збільшенням пропозицій і підвищенням попиту на них.

Сьогодні на обліку МВС України перебуває понад 150 тисяч наркозалежних осіб, а за даними громадських організацій їх налічується від 324 до 425 тисяч, що становить реальну загрозу здоров'ю і благополуччю людей нашої держави.

Крім погіршення впливу на здоров'я населення, немедичне вживання наркотиків є однією з причин погіршення криміногенної ситуації в країні та утворення хибного кола «наркотики» – «злочин» – «наркотики». Щороку наркозалежними особами та особами, які допускають періодичне вживання наркотиків, вчиняється значна кількість злочинів з метою отримання коштів для подальшого придбання наркотиків.

Проведене фахівцями дослідження щодо кількості коштів, які витрачають наркозалежні особи засвідчують, що у середньому кожна друга

така особа витрачає у місяць від 6 тис. гривень для придбання наркотиків, що дає відповідні уявлення про криміногенний потенціл цієї спільноти.

Також проведені власні розрахунки свідчать, що для придбання вилучених у 2011 році у наркоділків 11 тонн наркотиків у еквіваленті на роздрібні ціни знадобилось б майже 300 млн. грн., а враховуючи те, що вилучення наркотиків складає лише незначний відсоток від їх нелегального обігу, можна припустити про реальну тіншову суму обігу в Україні так званих «наркокоштів».

Наркобізнес має усі ознаки притаманні будь-якому бізнесу з його основними стадіями та процесами. Як любий товар, наркотики мають свій ланцюг реалізації: придбаються (вирощуються), перевозяться у місця їх поширеного збуту, де здійснюється їх розповсюдження. При цьому діють дієві закони ринку, такі як попит, пропозиція, вкладання коштів у найбільш прибуткові справи тощо. Так, якщо в Афганістані 1 г «чистого» героїну коштує менше одного долару США, в Узбекистані та Киргизстані від 2 до 5 доларів США, то в м. Києві тільки одна доза (0,25 г на сухий залишок) придбається споживачами вже за 25-35 доларів США. Таким чином на вкладену одну одиницю коштів отримується прибуток понад 100 таких одиниць. Отримані кошти вкладаються як у розвиток наркоіндустрії, так і в забезпечення майнового благополуччя наркоділків шляхом їх легалізації.

Таким чином, стратегічним напрямом діяльності ОВС України у боротьбі з незаконним обігом наркотиків, поряд з іншими, необхідно вважати підлив його економічного підґрунтя, створення та реалізація комплексної системи правових, організаційних, оперативно-розшукових та інших заходів щодо виявлення та ліквідації каналів легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

ІСТОРИЧНИЙ МЕТОД В ДОСЛІДЖЕННІ ПРАВОЗАСТОСОВНИХ ПОМИЛОК

Абушов Теймур Аловсат огли, здобувач кафедри криміналістики та судової медицини НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального права і криміналістики ННПП НАВС *Семенов В.В.*

Відсутність чіткого й несуперечливого визначення поняття помилки й спеціальних норм про помилки спричиняє в правозастосовній діяльності серйозні труднощі при оцінці дій особи, що здійснює розслідування з погляду на повноту відповідності його дій положенням нормативних документів, що регулюють процес розслідування й реалізації криміналістичних (тактичних) рекомендацій в умовах здійснення помилки.

Помилка як наукова категорія початкове була предметом дослідження неюридичних наук, тому не випадково проблема помилки мала й має самостійне значення у філософії, математиці, медицині, психології, економіці, політології, кібернетичі.

Для з'ясування юридичної природи помилки важливе значення має вивчення історії цього питання, увага якому приділяли мислителі Стародавньої Греції й Рима, філософи Нового часу й сучасні вчені, що представляють різні галузі юридичних знань. Історичний аспект аналізу дозволяє простежити становлення помилки як соціального явища, сприяє з'ясуванню змін, що мали місце в її логічній структурі, уникнути окремих повторень.

Історія питання щодо помилок свідчить про те, що одним з перших до них звернувся давньогрецький мислитель Арістотель (384 – 322 рр. до н.е.). Він називав помилки “логічними пороками софістичних міркувань”. Цьому питанню він присвятив свій трактат “Про софістичні спростування”.